

προσώπου του ως λογοτέχνη και αποκτά με τον τρόπο αυτό ένα χαρακτήρα αυθεντικά αντικειμενικό.

Η εγκατάλειψη εκείνου του φυσικού ή βιωματικού ή κοινωνικού προσώπου, και η τελική επιλογή αυτού του αντιπροσωπευτικού προσώπου του ως αφηγηματικού θέματος, τον οδηγούν μοιραία σε μια θεματοποίηση της λογοτεχνικής δημιουργίας, θεματοποίηση που συνδυάζεται με έναν λιγότερο ή περισσότερο εμφανή αλληγορικό τρόπο έκφρασης. Το έργο που αποτελεί το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα συνδυασμού της θεματοποίησης της λογοτεχνικής δημιουργίας και του αλληγορικού τρόπου έκφρασης αναλύεται και ερμηνεύεται πάνω στη βάση αυτού του συνδυασμού στο τρίτο και τελευταίο μέρος της διατριβής («Η θεματοποίηση της λογοτεχνικής δημιουργίας», σσ. 332-560).

Λαυρέντιος Γ. Δελλασούδας, «Κοινωνική κοινωνική πολιτική και ειδική επαγγελματική κατάρτιση — Προτάσεις εν όψει του 1992»

Η ερευνητική αυτή μελέτη, η οποία εντάσσεται στο πεδίο της Ειδικής Αγωγής, εξετάζει τη δυνατότητα κοινωνικής ένταξης ή επανένταξης των ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΕΑ), μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης και της αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρει για το σκοπό αυτό η κοινωνική πολιτική των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΚ). Η διερεύνηση του θέματος συνίσταται στη συνεξέταση της πολιτικής των ΕΚ υπέρ των ΑΕΑ και της «ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης» (ορολογία του συγγραφέα) στην Ελλάδα.

Από τη συνεκτίμηση των παραγόντων αυτών προκύπτουν συμπεράσματα, πάνω στα οποία ο ερευνητής στηρίζει πρόταση, η οποία περιλαμβάνει ένα σχέδιο ολοκληρωμένης προσέγγισης της κοινωνικής ενσωμάτωσης των ΑΕΑ με κέντρο βάρους την αναβάθμιση της ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης, εν όψει και της ολοκλήρωσης της ενιαίας αγοράς της ΕΟΚ το 1992.

Το έργο, το οποίο πρόκειται να δημοσιευτεί μέσα στο 1990, αποτελείται από 179 δακτυλογραφημένες σελίδες και απαρτίζεται από τον πρόλογο, την εισαγωγή, πίνκα συνομογραφιών, υπόμνημα για την ανάγνωση των παραπομπών στην επίσημη εφημερίδα των ΕΚ και τρία μέρη τα οποία ολοκληρώνονται μ' ένα γενικό συμπέρασμα.

Στο εισαγωγικό μέρος (πρόλογος και εισαγωγή) περιγράφονται οι παράγοντες μέσω των οποίων προσεγγίζεται το θέμα, δίδεται μια συνοπτική ιστορική επισκόπηση της θέσης της κοινωνίας απέναντι στα ΑΕΑ, μέχρι το β' παγκόσμιο πόλεμο, και το περίγραμμα του ορίζοντα της σημερινής αντίληψης για τον τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος της κοινωνικής ενσωμάτωσής τους.

Στο πρώτο μέρος γίνεται διαχρονική ανάλυση και αξιολόγηση της κοινοτικής κοινωνικής πολιτικής, όπως αυτή διατυπώνεται και ερμηνεύεται σε επίσημα κείμενα, σχετικές μελέτες, απόψεις σε συνέδρια και άρθρα κ.ά. Ειδικότερα στο μέρος αυτό: α) γίνεται σύντομη αναφορά στο θεσμό των ΕΚ, β) προσδιορίζεται για τη μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1980 περίοδο, το γενικό πλαίσιο της Κοινοτικής κοινωνικής πολιτικής, με ιδιαίτερη μνεία στα σημεία της ειδικής υπέρ των ΑΕΑ πολιτικής, γ) εξετάζονται τα χαρακτηριστικά στοιχεία της αντίστοιχης πολιτικής, κατά την μετά την ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ περίοδο και δ) περιγράφονται τα ειδικά μέτρα και δράσεις της Κοινότητας υπέρ των ΑΕΑ κατά την υπόψη περίοδο (10ετία του '80), με ιδιαίτερη αναφορά στα μέτρα για την επαγγελματική κατάρτισή τους.

Στο δεύτερο μέρος καταγράφεται και αναλύεται η κρατούσα κατάσταση στην Ελλάδα, όπως αυτή προσδιορίζεται από τη νομοθετική, την εκπαιδευτική και την εργασιακή διάσταση του προβλήματος της κοινωνικής ένταξης των ΑΕΑ. Η ανάλυση

αυτή — που στηρίζεται σε νόμους, υπουργικές αποφάσεις, απογραφικά στατιστικά στοιχεία, απόψεις και θέσεις αρμόδιων παραγόντων, μελέτες, ερευνητικά συμπεράσματα κ.ά. — περιλαμβάνει: α) την πολιτική της επαγγελματικής κατάρτισης και κοινωνικής ένταξης των ΑΕΑ, β) τις θετικές ενέργειες και τους αρνητικούς παράγοντες για την κοινωνική ένταξή τους, γ) το δομικό χαρακτήρα της ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης και δ) τα προβλήματα και τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης και κοινωνικής ένταξης εν όψει του 1992.

Στο τρίτο μέρος, που έχει χαρακτήρα πρακτικό και αποβλέπει στη μεθόδευση τρόπου αντιμετώπισης του προβλήματος της κοινωνικής ενσωμάτωσης των ΑΕΑ, δίδεται μια ολοκληρωμένη πρόταση για την αναβάθμιση της «ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης» στην Ελλάδα και το συντονισμό των συνδεδόμενων με την κατάρτιση ενεργειών. Η πρόταση αυτή, που περιλαμβάνει και προσωπικές απόψεις του συγγραφέα, συνίσταται: α) στην κάλυψη του νομοθετικού κενού, β) στην εκπαίδευση του διδακτικού και λοιπού προσωπικού, γ) στη δημιουργία Κεντρικού Συντονιστικού Οργάνου με περιφερειακές μονάδες, δ) στη δημιουργία Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων, ε) στην εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης των ΑΕΑ με αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων που θα διατεθούν για την υλοποίηση των προγραμμάτων, την εφαρμογή των οποίων υπαγορεύει η αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας μας, στ) στην αντιμετώπιση μιας σειράς παραμέτρων της ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης (διαβίωση, ρόλος οικογένειας και συνδικαλιστικών οργανώσεων, αποϊδρυματοποίηση, διακίνηση κ.λπ.) κ.ά.

Η εργασία κλείνει με το συμπέρασμα ότι το πρόβλημα των ΑΕΑ δεν λύνεται με τη μεγιστοποίηση της βοήθειας προς αυτά, αλλά με την ελαχιστοποίηση της αρνητικής απέναντι σ' αυτά στάσης των ατόμων χωρίς «ειδικές» ανάγκες και την εξειδίκευση των ασχολούμενων με το πρόβλημα ατόμων.

Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου. Μιχαήλ Δαμασκηνός (1530/35-1592/93). Συμβολή στη μελέτη της ζωγραφικής του. Διδακτορική διατριβή. Τόμοι Α'-Γ'. Αθήνα (Πανεπιστήμιο Αθηνών) 1988.

Η διατριβή (σελ. α-η, 1-626 και 278 πίν.) έχει ως θέμα τον μεταβυζαντινό ζωγράφο Μιχαήλ Δαμασκηνό (1530/35-1592/93), που έζησε στην Κρήτη και στην Ιταλία και άφησε σημαντικό και πολύπλευρο καλλιτεχνικό έργο. Το κύριο ελάχιστοποίητο αποτέλεσμα από τον Πρόλογο, την Εισαγωγή, τέσσερα κεφάλαια και τον Επίλογο. Ακολουθούν: το Παράρτημα, όπου δημοσιεύονται αρχαιακά έγγραφα, δύο Λεξιλόγια (των ελληνικών και των βενετικών εγγράφων), Πηγές, Βιβλιογραφία, Ευρετήριο των εικονογραφικών θεμάτων των έργων του Δαμασκηνού, Κατάλογοι πινάκων (με μινια την προέλευση των φωτογραφιών) και οι Πίνακες.

Στον Πρόλογο ορίζονται οι στόχοι της εργασίας, που ήταν: α) η βιογράφηση του ζωγράφου, β) η καταλογογράφηση των έργων του και η συνολική θεώρηση της καλλιτεχνικής παραγωγής του και γ) η μελέτη των επιδράσεων από την τέχνη της Δύσης στη ζωγραφική του.

Στην Εισαγωγή εξετάζονται οι κοινωνικές και πολιτισμικές συνθήκες στη βενετοκρατούμενη Κρήτη, σημαντικό οικονομικό και στρατηγικό κέντρο της εποχής, οι συνθήκες εργασίας των ζωγράφων στην πρωτεύουσα Χάνδακα (σημερινό Ηράκλειο) και διάφορες παράμετροι της δραστηριότητάς τους.

Στο Α' κεφάλαιο αναλύεται η βιογραφία του Δαμασκηνού με βάση όσα στοιχεία ήταν γνωστά και όσα προσφέρονται για πρώτη φορά, ύστερα από έρευνες της συγγραφέως σε αρχεία της Βενετίας. Από τα σημαντικότερα νέα στοιχεία, που αφορούν στη δράση